

Möte i styrgruppen för nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård (SKS)

Datum:
2024-02-15

Ordinarie ledamöter:

Mats Bojestig, ordförande, hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Jönköpings län, Sydöstra sjukvårdsregionen
Göran Angergård, regiondirektör, Region Gävleborg, sjukvårdsregion Mellansverige
Martin Engström, hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Halland, Södra sjukvårdsregionen
Anders Sylvan, tf hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Västernorrland, Norra sjukvårdsregionen
Magnus Thyberg, avdelningschef, Region Stockholm, sjukvårdsregion Stockholm-Gotland
Johan Kaarme, direktör, avdelningen för vård och omsorg, SKR
Kristina Ateva, sekreterare, nationell stödfunktion kunskapsstyrning, SKR

Adjungerade:

Sara Pütsep, Ekonomidirektörsnätverket, Region Stockholm, tom pkt 4
Maria Karlsson, Kommunikationsdirektörsnätverket, Region Sörmland
Mats Collin, ordförande S-KiS, Härnösands kommun, pkt 3
Lena Gardtman, tillträdande ordförande S-KiS, Orust kommun, pkt 1-3
Mari Forslund, sektionschef stöd till kunskapsstyrning, SKR
Ameli Norling, sektionschef hälso- och sjukvård, SKR, pkt 1-5;11-12
Helén Lundkvist Nymansson, sektionschef data och analys, SKR
Marie Lawrence, nationell stödfunktion kunskapsstyrning, SKR, ordförande i BG-SKS

Föredragande:

Sophia Björk, SKR, pkt 4
Marga Brisman, NSG patientsäkerhet, pkt 5
Lena Karlsson, SKR, pkt 5
Christina Holmström, stödfunktionen SKR, pkt 6

Förhinder:

Karin Looström Muth, hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektör, Västra Götalandsregionen, Västra sjukvårdsregionen

1. Val av justeringsperson (B)

Beslut: Johan Kaarme utsågs att jämte ordförande justera mötesprotokollet.

2. Inledning (I)

Föredragande: Mats Bojestig, alla

Lena Gardtman, som tillträdande ordförande i Styrgrupp för nationell kunskapsstyrning i socialtjänsten, hälsades välkommen. Mötet reflekterade kort kring SKS fokusområden för året.

3. Aktuellt S-KiS (I)

Föredragande: Mats Collin, Lena Gardtman, S-KiS

Mats Collin, ordförande i Styrgrupp för nationell kunskapsstyrning i socialtjänsten, S-KiS, och Lena Gardtman, tillträdande ordförande i S-KiS, informerade om aktuella frågor. Bland annat nämndes att det från SKR:s styrelse skickats ut en förnyad rekommendation att fortsätta den gemensamma satsningen för en mer kunskapsbaserad socialtjänst för åren 2025–2028. Kommunerna ska under våren meddela sitt ställningstagande.

4. Budget 2024 för tilläggsfinansieringen för regioner i samverkans kunskapsstyrningsarbete (B)

Föredragande: Sophia Björk, SKR

Utfall för 2023 och föreslagen budget för 2024 för tilläggsfinansiering för regioner i samverkans kunskapsstyrningsarbete presenterades.

Beslut: SKS beslutade att:

- ingen indexuppräknings (LPIK) görs för år 2024 och 2025 och överskottsmedel används för att täcka kostnadsbehov.
- ställa sig bakom förslag till budget och dess fördelning 2024.
- föra över hela överskottet/kvarvarande medel från 2023 till 2024.
- ställa sig bakom förslag om fördelning/användning av kvarvarande medel från 2023, för 2024.
- återkomma kring beslut om användningsområde för medel som är kvar att fördela 2024.
- följa upp budgeten tertiälvvis och på förslag från SKR besluta om eventuell omfördelning av budgetmedel.

5. Avvecklingsplan för markörbaserad journalgranskning (B)

Föredragande: Marga Brisman, NSG patientsäkerhet,
Lena Karlsson, SKR

SKS beslutade på möte den 23 november 2023 att ge NSG patientsäkerhet i uppdrag att, i samråd med SKR som driver tjänsten, ta fram en avvecklingsplan för markörbaserad journalgranskning (MJG). Det beslutades att avvecklingsplanen ska åiterrapporteras till SKS under Q1 2024.

Ett förslag till avvecklingsplan har tagits fram. I den föreslås att en nationell sammanställning för 2023 skrivs före sommaren, men publiceras senast den 31 augusti 2024. Det är ett avsteg från beslutet som SKS fattat där man har gett uppdraget att sammanställningen av 2023 års insamling ska publiceras senast den 30 juni 2024. Det motiveras med att det behövs mer tid för sammanställning och analys. Den förskjutna tidsplanen innebär att budgeten för avvecklingen blir något större.

NSG och SKR ska fortsatt utreda:

- hur regionerna ska få support till och med 30 juni 2024
- vad som ska hända med MJG-databasen efter 2024
- om SKR kan och bör behålla databasen när det nationella arbetet avslutats
- hur länge MJG-databasen kan vara tillgänglig för regionala uttag
- hur stödmaterialet för MJG ska hanteras.

NSG avser även att föra dialog med Socialstyrelsen om utveckling och förvaltning av MJG, dels som metod för kvalitetsarbetet, dels som underlag för nationella rapporter.

Beslut: SKS beslutade, på rekommendation från styrgruppens beredningsgrupp, att fastställa den av NSG patientsäkerhet och SKR framtagna avvecklingsplanen för markörbaserad journalgranskning (MJG) vilket innebär att en nationell sammanställning av 2023 års journalgranskning publiceras senast den 31 augusti 2024.

6. Förnyade beslut med anledning av avslutad överenskommelse för personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp (B)

Föredragande: Christina Holmström, stödfunktionen SKR

Det är ett antal tidigare beslut som påverkas av att överenskommelsen om statlig finansiering av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp är avslutad. Vid Beredningsgruppens möte den 9 november 2023 diskuteras olika alternativ för dessa områden. Mot bakgrund av den diskussionen och

olika avväganden har stödfunktionen tagit fram förslag till beslut som mötet diskuterade. SKS har tidigare beslutat att ersättning gällande kommunala ledamöter som finansierats av statliga medel upphör från och med 2024.

Beslut:

SKS beslutade, på rekommendation av styrgruppens beredningsgrupp, att ersätta beslutet från 2019-10-18 om beslutsordning för personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp med följande:

- SKS godkänner de nationella programområdenas verksamhetsplaner och i dessa ingår personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp som ett av de kunskapsstöd som programområdena kan ta fram. Separata beslut om för vilka hälsotillstånd ett vårdförlopp ska utarbetas behöver ej fattas av SKS från och med 2024.
- De personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp som SKS har fattat särskilt beslut om att de ska utarbetas¹, d.v.s. t.o.m. 2023, godkänns före publicering av SKS. Vårdförlopp därefter publiceras efter godkännande av programområdet.
- Skrivning om en ”rekommendation om en inriktning för ordförande NAG på 20-40 procent av heltid” upphör att gälla och det finns inte någon uttalad nationell standard för omfattning av ordförandeuppdraget i en nationell arbetsgrupp.
- Skrivning om en ”rekommendation om en inriktning för processledare på 10-20 procent av heltid” upphör att gälla och det finns inte någon uttalad nationell standard för omfattning av processledaruppdraget i en nationell arbetsgrupp. En inriktning är att rekommendera sjukvårdsregionerna att bibehålla nuvarande och planerat processtöd, till de arbetsgrupper för de vårdförlopp som det finns beslut om till och med 2023, fram tills vårdförloppet är färdigställt för publicering.
- I beslutet från 2019-10-18 anges att större revideringar av vårdförlopp ska beslutas av SKS och mindre av NPO. Större revideringar har hittills aldrig varit aktuellt. Revideringar av vårdförlopp ska ske i enlighet med generiska huvudprocessen för att utarbeta kunskapsstöd enligt de rutiner som har utarbetats.

Övriga beslutspunkter i beslutet från 2019-10-18 ligger i linje med den generiska huvudprocessen för att utarbeta kunskapsstöd.

¹ Lungfibros, Hjärtsvikt kompletterat, Hypertoni, Psoriasis, Sällsynta syndrom, Knäledsartros kompletterat, ALS, NPH, Aktiv karies, Tuberkulos, Astma, Sepsis vårdrelaterad.

SKS beslutade, på rekommendation av styrgruppens beredningsgrupp, att ersätta SKS beslut 2021-09-24 och BG-SKS beslut 2023-06-15 med följande:

- Inom ramen för värdskaupuppdraget i Nationellt system för kunskapsstyrning ska respektive sjukvårdsregion tillhandahålla resurser för
 - o uppföljning och analys med 0,25 heltidstjänster per NPO i värdskapet respektive
 - o informatiskt stöd i utvecklingen av kunskapsstöd med sin befolkningsandel av tre heltidstjänster.

Det medför följande omfattning av resurser per sjukvårdsregion:

Tabell 1. Resurser per sjukvårdsregion

Sjukvårdsregion	Omfattning av resurser (heltidstjänster)	
	uppföljning och analys	Informatiskt stöd*
Norra	0,5	0,25
Mellansverige	1,0	0,6
Stockholm-Gotland	1,5	0,7
Sydöstra	1,0	0,3
Västra	1,25	0,6
Södra	1,0	0,5

* ± 5 procentenheter beroende på sjukvårdsregionala förutsättningar.

- Inriktningen framåt är att respektive sjukvårdsregion ska resurssätta uppdrag för strukturerad vårdinformation respektive uppföljning och analys med kontinuitet och ett begränsat antal individer.
- Arbetsfördelningen utgår från värdregionsansvaret, men det finns ett kollektivt ansvar för de NPO-överskridande uppgifter som bör hanteras på annat sätt än per NPO.

Besluten gäller från och med 2024.

7. Process när ledningsnätverken vill ge uppdrag till nationella programområden och nationella samverkansgrupper under innevarande år (B)

Föredragande: Marie Lawrence

SKS beslutade på möte den 18 januari 2024 att ge styrgruppens beredningsgrupp i uppdrag att ta fram ett förslag till process för om och hur

uppdrag från ledningsnätverken kan ges till de nationella programområdena (NPO) och de nationella samverkansgrupperna (NSG) under innevarande år, vid sidan av de fastställda verksamhetsplanerna.

Beredningsgruppen är positiva till att Hälsa- och sjukvårdsdirektörsnätverket (HSD) och Regiondirektörsnätverket (RD) kan nyttja kunskapsstyrningsorganisationen inom prioriterade områden där regionerna behöver sakkunskap.

Beslut: SKS fastställde följande process för när Hälsa- och sjukvårdsdirektörsnätverket (HSD) eller Regiondirektörsnätverket (RD) vill ge uppdrag till de nationella programområdena (NPO) och de nationella samverkansgrupperna (NSG) under innevarande år, vid sidan av de fastställda verksamhetsplanerna:

1. Identifiering av behov

Hälsa- och sjukvårdsdirektörsnätverket (HSD) eller Regiondirektörsnätverket (RD) kan identifiera behov av att använda NPO eller NSG som expertgrupper inom prioriterade områden där regionerna behöver sakkunskap.

2a. Hantering av förfrågningar som rör enskilda NPO/NSG

- HSD/RD:s förfrågan skickas till den nationella stödfunktionen för kunskapsstyrningssystemet.
- Stödfunktionen för en dialog med berört NPO/NSG och värdskap om förfrågan.
- Om förfrågan innebär att NPO/NSG behöver göra omprioriteringar i befintlig verksamhetsplan ska frågan tas vidare för beslut av SKS efter beredning av beredningsgruppen (BG-SKS).

2b. Hantering av förfrågningar som rör ett stort antal eller alla NPO/NSG

- HSD/RD:s förfrågan skickas till den nationella stödfunktionen för kunskapsstyrningssystemet.
- Förfrågan beslutas av SKS efter beredning av beredningsgruppen (BG-SKS).

8. 1177 för vårdpersonal (B)

- Fastställande av förankringsprocess för målbild för 1177 för vårdpersonal

Föredragande: Marie Lawrence

I september 2023 gav SKS i uppdrag till Inera att ta fram ett förslag till målbild för den nya tjänsten 1177 för vårdpersonal. Förslaget har lämnats över till SKS och Stödfunktionen har därefter tagit fram ett förslag på förankringsprocess

som inkluderar en rad aktörer som under våren ska ges möjlighet att ge medskick.

Mötet diskuterade att systemet för kunskapsstyrning kan förankra och fastställa målbilden avseende det innehåll som rör kunskapsstöd, men det som rör övriga tjänster och vårdens samarbetsytor ligger utanför kunskapsstyrningens mandat och behöver därför förankras och fastställas i andra fora.

Det gjordes också medskick att politisk förankring av målbilden kan behövas. SKR ser över hur och i vilket/vilka politiska fora förankring bör ske.

Beslut: Stödfunktionens förslag till förankringsprocess fastställdes med tilläggen att se över hur politisk förankring kan ske samt att det ska vara tydligt att förankringen inom systemet för kunskapsstyrning avser det innehåll på 1177 för vårdpersonal som rör kunskapsstöd.

9. Aktuellt partnerskapet med myndigheterna

Föredragande: Mats Bojestig

Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård är en modell för långsiktig samverkan på nationell nivå i kunskapsstyrningsfrågor. I partnerskapet ingår Styrgruppen för Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård samt myndigheter i Rådet för att styra med kunskap. Rådet består av nio myndigheter varav sex är aktiva i partnerskapet. Utgångspunkten är att ett fördjupat samarbete mellan kunskapsstyrningssystemet och myndigheterna skulle vara vårdens medarbetare och patienter till gagn.

Mats Bojestig informerade om aktuella frågor bland annat kring det kommande mötet med den strategiska styrgruppen. Marie Lawrence rapporterade från de workshopar som hållits kopplat till arbetet att utveckla en gemensam och sammanhållen kedja för kunskapsstyrning på nationell nivå för hälso- och sjukvård. Workshoparna har haft tema implementering och digitalisering respektive uppföljning, analys och indikatorer. Arbetet fortsätter under våren med att ta fram gemensamma viljeyttringar inom områdena.

10. Information från stödfunktionen (I)

Föredragande: Marie Lawrence

- **Tredje parts användande av innehåll i kunskapsstöd, fortsatt utredning**
SKS beslutade den 23 november 2023 att innehållet i Nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK) fortsatt inte delas till tredje part och att beslutet ska omprövas efter ett år. Styrgruppens beredningsgrupp har ställt sig bakom att under våren genomföra en fortsatt utredning kring delning till tredje part.
- **Ordförandeforum**
Ordförandeforum samlar ordföranden i nationella programområden (NPO) och nationella samverkansgrupper (NSG) för att bidra till samordning och utveckling av arbetet med kunskapsstyrning på den nationella nivån. På mötet den 9 februari lyftes bland annat temat att undvika onödig vård och fasa ut inaktuell kunskap.
- **Nationell formulärsamling lanseras**
SKS beslutade hösten 2023 att Nationell formulärsamling ska tillhandahållas av SKR och Inera i samarbete. Nationell formulärsamling är ett bibliotek av validerade och kvalitetssäkrade formulär för patientrapporterade utfallsmått och kommer att lanseras under andra halvan av mars. Formulären är rekommenderade av Nationellt system för kunskapsstyrning och fria att använda för medarbetare med behörighet att skicka och ta emot formulär via 1177 formulärhantering.
- **Egenmonitorering**
Utifrån dialog mellan styrgruppens beredningsgrupp och Kompetensforum egenmonitorering har en arbetsgrupp bildats som ska titta på kunskapsstyrningens roll kopplat till egenmonitorering, det vill säga när patienter med hjälp av digital teknik kan mäta sina värden där de befinner sig.

11. Övriga frågor (I, D)

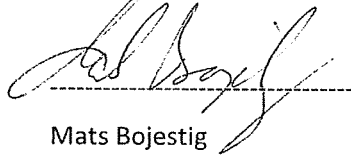
- **Övergripande resultatredovisning**
SKS beslutade på mötet den 18 januari 2024 att ge styrgruppens beredningsgrupp i uppdrag att ta fram ett förslag till en övergripande resultatredovisning där varje programområde redovisas med ett fåtal övergripande mått (ca 2-3 st) och som också redovisar variationen mellan regionerna. Helén Lundkvist Nymansson, sektionschef på sektionen för data och analys på SKR, meddelade att sektionen kommer att återkomma

med en plan för arbetet, i ett första steg till styrgruppens
beredningsgrupp.

12. Avslutning

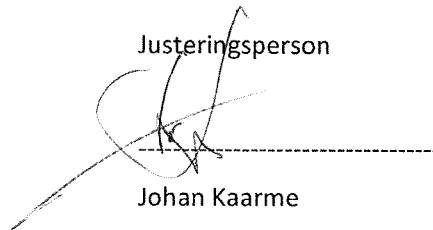
Mats Bojestig tackade mötesdeltagarna och mötet avslutades.

Ordförande

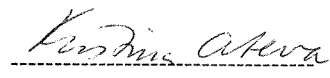
Mats Bojestig

Justeringsperson

Johan Kaarme

Vid protokollet

Kristina Ateva